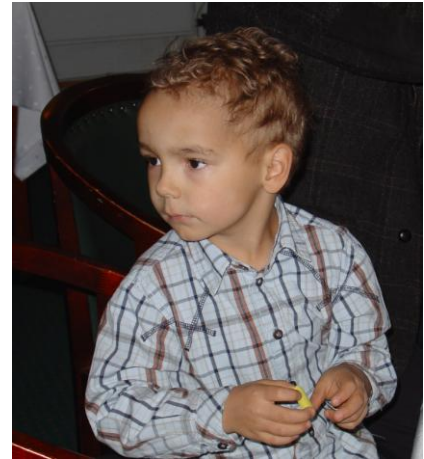

Vartiaisten Viesti

4 ▣ 2009

**YHTEYS
SUKUUMME**

Toimitussihteerin palsta

Palstalle voi lähettää uutisia, lehtileikkeitä, onnitteluja ja tervehdyksiä. Palstalla kerrotaan myös sukuseuran kuulumisia ja tiedotuksia.

In Memoriam

Kunnallisneuvos Lauri Jaakko Vartiainen
8.8.1926 – 13.9.2009

Lauri Vartiaisen elämäntyö kunnallisena, maakunnallisena ja valtakunnallisena toimijana oli monipuolinen ja vaikuttava. Lauri aloitti autoilijana Riistavedellä ja siirtyi avioiduttuaan Tuusniemen Viitamäkeen maanviljelijäksi.

Lauri sai kunnallisneuvoksen nimen ja arvon vuonna 1983. Lisäksi hän sai elämänsä varrella useita muita kunnia- ja ansiomerkkejä.

Vartiaiset ry muistaa Laurin aina hyvän-
tuulisena ja auttavaisena. Hänen panoksensa vuonna 1995 toteutuneessa Vartiaisten muistokivihankkeessa oli merkittävä. Lauri toimi pääjärjestäjänä kesäjuhilla 1992, sukuseuran hallituksessa hän oli vuosina 1990 – 1996 ja hänet kutsuttiin sukuseuran kunniajäseneksi kesäjuhilla Kuopiossa 17.7.1999.

*Lauria kiitollisuudella ja lämmöllä muistaen
Vartiaiset ry:n hallitus ja lehden toimitus*

SYNTYMÄPÄIVIÄ

100 vuotta
täyttää 22.1.2010

Lyyli Maria Junnila o.s. Vartiainen Mynämäellä.
Hän kuuluu Riistaveden haaraan.

*Sydämelliset onnittelumme
Vartiaiset ry:n hallitus ja lehden toimitus*

KANSIKUVAT

Ylärivissä: vasemmalta arpajaisten onnetar Sofia Sipilä ja Marko Vartiaisen lapset Jenny (10 v) ja Leo (4 v). Keskellä: vasemmalla Markus Rantapuun sisar Kristiina Hyryläinen ja Marle Rantapuu ja oikealla Martin ja Osmon iloinen kohtaaminen.
Alarivissä: Samuel Sipilä ja Kyllikki Rikkonen

(Lehden valokuvat: Arja Melartin, paitsi s. 3 Milla Vartiainen)

VARTIAISET RY:N SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS, PÖYTÄKIRJA

Paikka Suomalainen Klubi, Helsinki
Aika 24.10.2009 klo 12.20
Läsnä 28 suvun jäsentä

1-3 Suvun esimies Kristiina Koskivaara avasi kokouksen toivottaen läsnäolijat tervetulleiksi. Kristiina Koskivaara totesi kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eero Koskivaara.

4-5 Kokouksen sihteeriksi valittiin Maria Sipilä ja pöytäkirjantarkastajiksi, jotka samalla toimivat ään-
laskijoina, Anita Vartiainen ja Riitta Vartiainen.

6-7 Kristiina Koskivaara esitteli menneen kauden toimintakertomuksen, tilit ja tilinpäätöksen. Kokouksen puheenjohtaja luki tilintarkastuskertomuksen.

8 Tilinpäätös vahvistettiin. Päätettiin myöntää vastuuvapaus varainhoitovuodelta hallitukselle ja muille vastuuvollisille.

9 Jäsenmaksuksi päätettiin edelleen 30 euroa/ruokakunta.

10 Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Kare Vartiainen ja Anna-Liisa Nisen sekä varalle Arvo Vartiainen ja Karri Vartiainen.

11 Suvun esimieheksi valittiin Lauri Vartiainen.

12 Hallitukseen valittiin uudelleen erovuorossa olevat Markus Rantapuu ja Maria Sipilä. Erovuorossa olevan Lauri Vartiaisen tilalle valittiin Kristiina Koskivaara Lauri Vartiaisen siirryttyä yhdistyksen puheenjohtajaksi. Uusiksi jäseniksi valittiin Marja-Terttu Falk ja Marko Vartiainen.

13 Kristiina Koskivaara esitteli toimintasuunnitelman alkavalle toimintavuodelle. Tiedon keräämistä Pohjois-Karjalan Vartiaisista jatketaan. Lisäksi ehdotetaan, että Elsa Vartiaisen aineisto siirretään jatkossa kansalliskirjaston hallintaan. Vartiaisten nettisivujen kehittämistä jatketaan. Lisäksi todettiin, että Arja Melartin jatkaa Vartiaisten Viestin päätoimittajana. Hyväksyttiin toimintasuunnitelma.

14 Kristiina Koskivaara esitteli tulo- ja menoarvion vuodelle 2010. Talousarvio vahvistettiin.

15 Muut asiat: Kristiina Koskivaaraa kiitettiin toiminnastaan yhdistyksen esimiehenä.

16 Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.55.

Eero Koskivaara
puheenjohtaja

Maria Sipilä
sihteeriksi

Anita Vartiainen
pöytäkirjantarkastaja

Riitta Vartiainen
pöytäkirjantarkastaja

Tänään teemme historiaa!

Viime syksyn aikana on tv:ssä pyörinyt tiuhaan tahtiin dokumentteja ja draamoja Itä-Euroopan valtioiden kommunistihallinnon romah-
tamisesta pala palalta kaksikymmentä vuotta sitten. Oli todella
kiinnostavaa palata tapahtumiin dokumenttien ja aitojen uutis-
välähdysten välityksellä ja samalla muistella omia reaktioitaan ja tuntemuksiaan
kahdenkymmenen vuoden takaa. Kieltämättä vähän myös kauhistutti: Tuollainenko
Eurooppa oli "vain" kaksikymmentä vuotta sitten? Ja toinen vähän huolestuttava ajatus oli:
Olenko jo noin vanha? Suuria maailmahistoriallisia mullistuksia on tapahtunut omalla
aikuisiälläni! Niin vähän ja toisaalta niin kauan aikaa sitten. Aika on lyhyt!

Historia tapahtuu nyt. Tai oikeastaan teemme historiaa juuri nyt. Teemme historiaa joka
päivä, halusimme tai emme. Osa aikamme mullistuksista tapahtuu salakavalasti, huomaamatta,
kuten tietokoneiden ja internetin tunkeutuminen eri elämänalueille. Eilen hämmästyin
huomatessani, että muutamia vuosia sitten otetut perhekuvat olivat kuorensa negatiivei-
neen. Niitä ei oltukaan otettu digikameralla. Miten outoa! Toiset mullistukset, kuten Berliinin
muurin murtuminen, näkyivät median välityksellä reaaliaikaisena kaikkialle maailmaan.
Aika sitten koettelee kaikki tapahtumat, ja nostaa esiin ne, jotka todella muuttivat maailmaa.
Tosin epäilemättä Berliinin muurin kaataneet saksalaiset ovat jo tuoreeltaan tajunneet hetken
historiallisuuden. Tätä hetkeä en koskaan unohda. Tämä pieni, kämmenen kokoinen betoni-
murikka on minun muistoni tästä hetkestä.

Muistoja vaalitaan. Osa vaalii koko yhteisö: syntymämme ja kuolemamme, kasteen
yhteydessä rekisteröidyt etunimemme, häpäivät, saavutetut tutkinnot ja annetut tuomiot
tallentuvat rekisteritietoihimme. Verovoutia ja pappia saamme kiittää siitä, että sukumme
historiaa tunnetaan jo yli neljänsadan vuoden takaa. Meidän tehtävämme on nyt pelastaa ja
tallettaa jälkipolville se, mitä vouti ja pappi (tai nykyisin enemmän kyllä verovirasto ja
maistraatti) eivät talleta. Tietoa katoaa tänäänkin, lopullisesti.

Eräs tavoitteistamme sukuseurana on tallentaa ja kaivaa kätköistä esiin sukumme historiaa
- ja nykypäivää eli tulevaa historiaa. Kehitämme sukuseuramme arkistoa, ja toivon mukaan
saamme sitä täydennettyä myös uudella aineistolla, sekä digitaalisella että perinteisellä.
Paitsi että teemme historiaa tänään me myös pelastamme sitä tänään.

Historiallista uutta vuotta 2010 Vartiaisten suvulle!

Lauri Vartiainen
suvun esimies
Västinniemen haara

TOIMINTAKERTOMUS 1.9.2008 - 31.8.2009

Kertomuskausi oli Vartiaiset ry:n 60. toimintavuosi. Edellisen toimintavuoden päättänyt ja uuden aloittanut Vartiaisten Syysparlamentiksi nimetty vuosikokous pidettiin Helsingissä 25.10.2008. Kokouspöytäkirja sekä kokouksessa käsitelty aineisto julkaistiin perinteiseen tapaan kalenterivuoden viimeisessä Vartiaisten Viestissä.

Vuosikokouksen jälkeen yhdistyksen hallitukseen ovat kuuluneet Kristiina Koskivaara (pj.), Markus Rantapu, Maria Sipilä, Antti Vartiainen, Erkki Vartiainen, Lauri Vartiainen (vpj.), Osmo Vartiainen ja Tapio Vartiainen, Kokoussihteerin tehtäviä ovat hoitaneet hallituksen eri jäsenet. Hallituksen kokouksiin ovat kutsutuina osallistuneet Vartiaisten Viestin päätoimittaja Arja Melartin sekä Martti Vartiainen lehden toimitussihteerinä ja sukuarkiston hoitajana. Martti Vartiaisen sairaus on verottanut hänen työpanostaan yhdistyksemme toiminnassa. Lehti on kuitenkin saatu ilmestymään ajallaan Arja Melartinin kiitettävän työpanoksen ansiosta. Seuran sukututkimusta on yritetty pitää yllä pienimuotoisesti. Vartiaisten Vaiheita -teossarjan osan III ("Kaavin Jyrinlahden Antti Vartiaisen jälkeläiset") täydennyspainosta varten on sukuseuramme jäsen Jouni Kainulainen tehnyt keruutyötä. Martti Vartiainen on jatkanut voimiensa mukaan sukututkimusta ja tietojen tarkistusta.

Kesäjuhla, joka oli samalla Vartiaiset ry:n 60-vuotiasjuhla, pidettiin 18. - 19.7.2009 Kuopiossa hotelli Iso-Valkeisessa. Juhlan valmisteluissa oli yritetty ottaa erityisesti lapsiperheet ja nuoriso huomioon. Lapsia saatiinkin tavanomaista enemmän juhliin, niin vanhempiansa kuin myös isovanhempiensa kanssa. Varttuneemman nuorison mukaan saamisessa onnistuttiin huomoin. Iltajuhlaan osallistui 102 henkeä. Heistä alle 14-vuotiaita oli 15. Professori Terttu Vartiaisen esitelmää "Kuopio - korkeatasoisen tutkimuksen ja koulutuksen kaupunki" oli seuraamassa runsaasti iltajuhlaan osallistumattomia sukuseuramme jäseniä. Luentotilaisuuden aluksi luovutti Sukuseurojen Keskusliiton varapuheenjohtaja Juha Arikoski liiton kultaisen ansiomitalin Arja Melartinille sekä Antti ja Karri Vartiaiselle pitkäaikaisesta ja aktiivisesta toiminnasta sukuseuran ja keskusliiton hyväksi. Iltajuhlan avasi esimies maljapuheellaan. Kanteletaiteilija Jenni Vartiainen aloitti juhlavasti illan varsinaisen ohjelman. Alkupalojen jälkeen Antti Vartiainen kertoi Vartiaiset ry:n 60-vuotisen taipaleen virstanpylväistä. Lämpimän ruuan ja vapaamuotoisen rupattelun jälkeen esiintyi vielä Jenni kanteleineen. Jälkiruuan nautittuamme saimme kuulla nuoren tutkijan Esko Hartikaisen havainnollisen ja kaikkia kiinnostavan esityksen "silmänkääntäjä" Kuikka Koposesta. Kahvin aikaan yrittelimme yhteislaulua Anne Kettusen johdolla. Rauni Vartiainen esitti meitä vanhempia erityisesti puhuttelevan Lassi Nummen runon "Ihmiset, jotka tässä asuivat ennen." Vapaata sanaa riitti niin pöytäkohtaisesti, kuin koko yleisöllekin. Iltajuhlan onnistumiseen vaikutti erityisesti Erkki Vartiaisen lämpimän juoheva ja huumorin täyttämä juonto. Tapio Vartiainen seisoi ahkerasti suurikokoisen Suomen kartan äärellä ja merkitytti juhlaväellä siihen sukuhaaransa tunnusvärin kunkin kotiseudun kohdalle. Merkintä löytyi 95:stä osallistujasta. Kiuruveden haara oli runsaimmin edustettuna juhlilla. Sunnuntaiamuna kokoonnuimme esimiehen Kristiina Koskivaaran masinoimaan kokoukseen keskustelemaan Vartiaiset ry:n tulevaisuudesta. Kokouksen aluksi palkittiin lapsille järjestetyn "bongaa mahdollisimman monta sukuhaarasi jäsentä" -kilpailun voittaja Erik Vartiainen.

Kokouksen sanoma oli; että toimintaan tarvitaan uusia tuoreita voimia, muuten hyvä sukuseuramme joutuu kauan toimintaa pyörittäneiden väsyessä koipussiin. Tapio Vartiainen laati kokouksesta erinomaisen muistion, joka on luettavissa Vartiaisten Viestistä 3/2009, kuten kuvakertomuskin juhlistamme.

Kokouksen jälkeen juhlaväki jakautui kahteen ryhmään. ensimmäinen lähti Riistaveden Vartialaan, missä emäntämme diakoni Leena Vartiainen kertoi tilan nykyhetkestä nauttiessamme uunituoreita pullia kahvin ja mehun kera. Vartialasta siirryimme Riistaveden vanhalle hautausmaalle, jonka kappelissa vietimme Leena Vartiaisen johdolla hartaushetken. Sen jälkeen kunnioitimme hautausmaalla lepäävien Vartiaisten muistoa laskemalla kukkalaitteemme hautausmaan kelloa kannattavien pylväiden alle. Toinen ryhmä tutustui Klaus Rantapuun johdolla hänen omistamaansa ja kipparoimaansa Suomen ainoaan puurunkoiseen höyrylaivaan Puhoiseen. Nämä retket päättivät Vartiaiset ry:n Kesäjuhlat, joilla juhlittiin yhdistyksemme 60-vuotista taivalta.

Yhdistyksen nettisivuja (<http://vartiaiset.nettisivut.fi>) on pyritty päivittämään, myös sivujen hoitajan Martti Vartiaisen sairauden aikana. Sivuilla olevan värillisen tuotekuvaston ansiosta ovat seuramme myyntiartikkelit löytäneet entistä paremmin tiensä jäsenillemme. Keskustelupalstalle on tullut tasaisesti yhteydenottoja ja kirjoituksia.

Jäsenmaksun 30 € maksoi yhdistykselle 147 ruokakuntaa (edellisvuonna 131 ja sitä edellisenä 138). Jäsenlisäyksen ja tuotemyynnin ansiosta Vartiaiset ry:n tuloslaskelma osoittaa tilikaudelta 837,85 € ylijäämää (edellisvuonna 328,44 €). Taseen loppusumma on 4374,33 €, mistä rahavarat ovat 4374,33 €.

Tilintarkastajina ovat toimineet Kare Vartiainen ja Anna-Liisa Nisén, varalla Arvo Vartiainen ja Karri Vartiainen. Vartiaiset ry on jäsenenä Sukuseurojen Keskusliitossa sekä Suomen Sukututkimusseurassa.

TULOSLASKELMA

1.9.2008-31.8.2009

1.9.2007-1.8.2008

Varsinainen toiminta

Tuotot		
Tuotot	1 190,80	1 015,10
Tuotot yhteensä	1 190,80	1 015,10
Kulut		
Poistot	- 604,00	- 575,00
Muut kulut	- 4 229,67	- 4 166,20
Kulut yhteensä	<u>- 4 833,67</u>	<u>- 4 741,20</u>
Tuotto-/Kulujäämä	- 3 642,87	- 3 726,10
Varainhankinta		
Tuotot	4 410,00	4 120,00
Varainhankinta yhteensä	<u>4 410,00</u>	<u>4 120,00</u>
Tuotto-/Kulujäämä	767,13	393,90
Sijoitus- ja rahoitus- toiminta		
Tuotot	0,72	0,72
Sijoitus- ja rahoitus- toiminta yhteensä	<u>0,72</u>	<u>0,72</u>
Tuotto-/Kulujäämä	767,85	394,62
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	0,00	- 66,18
Yleisavustukset	70,00	0,00
Satunnaiset erät yhteensä	<u>70,00</u>	<u>- 66,18</u>
Tilikauden tulos	<u>837,85</u>	<u>328,44</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>837,85</u>	<u>328,44</u>

TASE

31.8.2009

31.8.2008

Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,00	604,00
Rahat ja pankkisaamiset	<u>4 374,33</u>	<u>2 800,58</u>
	<u>4 374,33</u>	<u>3 404,58</u>
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Rahastot	5 802,51	5 802,51
Ed. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 2701,93	- 3 030,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	837,85	328,44
Lyhytaikainen		
Ennakkomaksut	0,00	60,00
Ostovelat	435,90	244,00
Lyhytaikainen yhteensä	<u>435,90</u>	<u>304,00</u>
	<u>4 374,33</u>	<u>3 404,58</u>

**TILINTARKASTUS-
MERKINTÄ**

Olemme tarkastaneet Vartiaiset ry:n tilinpäätöksen, kirjanpidon ja hallinnon, hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 7 päivänä lokakuuta 2009

Kare Vartiainen Anna-Liisa Nisén

Puheenjohtajaksi valittiin Eero Koski-vaara ja sihteeriksi Maria Sipilä.

Marja-Terttu Falk

Sarjassa Vartiaisia työnsä ääressä saimme katsauksen rahamaailmaan, kun KTM, sijoitusjohtaja Marko Vartiainen 39-v kertoi työstään. Marko valittiin myös sukuseuran hallitukseen.

TOIMINTASUUNNITELMA 1.9.2009 – 31.8.2010

Uuden toimintavuoden varsinaisesti aloittava vuosikokous pidetään 24.10.2009 Helsingin Suomalaisella Klubilla. Sukuyhdistyksen keskeisinä tavoitteina on alusta alkaen ollut sukuhengen lujittaminen jäsenistössä, suvun historian ja vaiheiden selvittäminen sekä tallentaminen tuleville polville, sukututkimuksen edistäminen suvun keskuudessa ja seuran päämääriä edistävän julkaisutoiminnan harjoittaminen. Tänä 61. toimintavuonna tulemme järjestämään arkistomme ja varastomme uudelleen helpommin lähestyttäväksi.

Sukututkimuksen saralla pyrimme valmistelemaan Vartiaisten Vaiheita III täydennysosaa painokuntoon ja kartoittamaan uusien sukuhaarojen tiedostoja tulevaisuutta varten. Olemme laiminlyöneet uusimpien kirjojemme vapaakappaleiden toimittamisen Kansalliskirjastoomme, mutta korjaamme asian ensi tilassa. Elsa Vartiainen ainutlaatuisen tutkimusaineisto lahjoitetaan kansallisarkiston kokoelmiin. Talousarviossa varataan rahaa arkistoa ja kirjasarjaa varten. Osa myyntituotteistamme on loppunut. Selvitetään tuotteiden hankintamahdollisuudet ja hinnat.

Vartiaiset ry:n, kuten muidenkin sukuseurojen tulevaisuus, riippuu siitä, miten saadaan nuoremmat sukupolvet mukaan toimintaan. Sukuseurojen on keksittävä keinot uusien voimien aktivoimiseksi. Yhdistyksemme nuorennusprosessi on käynnistetty.

Tärkeänä kontaktikeinona Vartiaisten välillä on nettisivuiltamme (<http://vartiaiset.nettisivut.fi>) löytyvä keskustelupalsta. Lehtemme toimitukseen voi myös ottaa yhteyttä, samoin hallituksen jäseniin haluttaessa tietoja seurastamme tai esittäessä toiveita ja ideoita toimintaamme kohtaan. Vartiaiset ry tarvitsee ideoiden lisäksi toimijoita ja tekijöitä. Ilman näitä kolmea on vaikea pitää yllä ja edistää seuramme toimintaa.

Nettisivujen englanninkielinen osio on toteuttamisvaiheessa. Vartiaisten Viestin julkaisemista jatketaan entisellä ilmestymistiheydellä (neljä numeroa/vuosi) ja entisin voimin (Arja Melartin ja Martti Vartiainen). Pääkirjoitusten ja artikkeleiden laatijoiksi pyritään saamaan edelleen hallituksen ulkopuolisia kirjoittajia. Toivomme jäsenkunnaltamme rohkeaa osallistumista lehden tekemiseen. Sukuseuratietojen keräämistä ja tarkistamista jatketaan.

Talousarvio perustuu jäsenmaksuun 30 € ruokakunnalta.

Yhteistoimintaa jatketaan Sukuseurojen Keskusliiton sekä Sukututkimusseuran kanssa

TULO- JA MENOARVIO TOIMINTAVUODELLE 1.9.2009 - 31.8.2010

TULOT

Varainhankinta	4 400 €
- jäsenmaksutulot, lahjoitukset yms.	<u>300 €</u>
Tulot yhteensä	<u>4 700 €</u>

KULUT

Toimintakulut	
- painatuskulu	1 500 €
- postikulut	800 €
- toimistokulut	400 €
- jäsenmaksut	650 €
- kokouskulut	300 €
- tietoliikennekulut	700 €
- kirjanpitokulut	250 €
- pankkikulut	50 €
- tilintarkastuskulut	50 €
- tuotteiden hankinta	200 €
- muut kulut	<u>100 €</u>
	5 000 €

(Alijäämä 300,00 €; jäännöskassa 3 600,00 €)

VARTIAISTEN ☺ VIIKARIT

Venla Vartiainen 11 -vuotta, entisen esimiehen Osmo Vartiaisen pojan Kain tytär Ulvilasta on lupautunut viikaripalstan vakituiseksi avustajaksi.

Tässä on esimakuna viikareille matikka-tehtävä. Maaliskuussa ilmestyvään lehteen on tiedossa mm. sanaristikko ja viikarivitsejä.

Osaatko ratkaista matikkapulman?

Minna ostaa viidellä eurolla 50 senttiä maksavia tikkareita.

Hän tekee saman ostoksen maanantainakin. Lopuksi hän jakaa kaikki tikkarit itsensä, Lillin, Artun ja Eetun kesken, niin että jokainen saa yhtä monta tikkaria.

Kuinka monta tikkaria kukin lapsi saa?

Vastaus: _____

Muistoja lapsuusajan jouluista Säyneisen (nyk. Juankosken) Pisankoskella

Lapsuusaikaisina jouluna kolme - neljäkymmenlukuja vaiheilla ennen talvisotaa ja sota-aikana elämä oli yksinkertaista ja vaatimatonta. Elettiin säästeliäästi, sillä rahaa ei liikkunut runsaasti. Kau-poissa oli vähän tavaraa, pääasiassa peruselintarvikkeita, kuten suolaa, sokeria ja kahvia. Vuoden varrella elettiin niukasti, mutta joulua pidettiin vuoden kohokohtana. Sanonta "jouluna jollai köörinä kelläi" piti täysin paikkansa.

Joulun laittaminen aloitettiin jo syksyllä. Kun ilmat kylmenivät, sika ja vasikka teurastettiin liha-tarpeita tyydyttämään. Siasta saatiin iso ja muheva kinkku, paisti joulupöytään sekä tarvikkeet maksalaatikkoon. Vasikasta tuli alatoopia sekä vasikkapaisti. Lipeäkala vietiin jo marraskuussa jär-veen likoamaan ja joulupöytää odottamaan. Mylly jauhoi ohrasta jauhoja, joista keittämällä ja paistamalla valmistettiin talkkunaa.

Joululahjat valmistettiin itse, sillä kauppoissa ei ollut ostettavaa. Naiset kehräsivät villalankaa, josta valmistettiin villapaitoja, sukkaa ja kintaita. Parhaassa tapauksessa pukukangaskin kotona kangas-puissa kudottuna oli lahjana.

Joulusiivoukset pidettiin hyvissä ajoin. Kaikki mahdolliset paikat siivottiin, jopa lehmät pääsivät osallisiksi puhtaudesta. Ensimmäiset leivonnaiset, piparkakut, leivottiin jo itsenäisyyspäivän aikoi-hin. Siitä leipominen jatkui kakkujen, torttujen, laatikoiden ja viimeisenä joulupullan valmistamisena. Eipäs unohdeta ruisleipää sekä rieskaa, joita myös leivottiin jouluksi,

Jouluaaton hämärtyessä tuotiin tupaan iso ja komea kuusi. Lapsille mieluinen tehtävä oli kuusen koristeleminen. Sähkökynttilöitä ei ollut ja aitoja kynttilöitä olikin poltettava varovaisesti, ettei aatto loppuisi surkeasti tulipalon syttymiseen. Aito kynttilä on tietysti oikean tunnelman luoja. Joulusaunan jälkeen odotettiin joulupukin tuloa, ja sieltähän se pukki lahjoineen tulikin. Lapset olivat jännittynei-tä, eihän vain pukki muistaisi vuoden varrella tapahtuneita ikäviä asioita ja toisi sitä paljon puhuttua vitsakimppua. Harvoin kuitenkin sellainen tapahtui.

Pukin vierailun jälkeen kaikki istuivat pitkään ruokapöytään. Tapana oli veisata yhdessä jouluvir-si, jonka jälkeen perheen pää luki jouluevankeliumin, jota kaikki hiljentyivät kuulemaan. Ruokailu aloitettiin välittömästi sen jälkeen. Siihen aikaan ei laskettu kaloreita, kun popsittiin raskaita ruokia vatsantäydeltä ja vähän ylikin. Ruokailun jälkeen vietettiin jouluaattoa kauniita joululauluja laulaen, samalla avattiin lahjapaketteja kynttilöiden valossa. Kahvipöytä odotti tuoreiden leivonnaisten kera. Heti kahvin jälkeen laittauduttiin nukkumaan, sillä aamulla oli jouduttava navetalle jakamaan lehmil-le ja hevosille leipää joulun kunniaksi. Karjan ruokkiminen ja lypsy oli hoidettava ajoissa, että ehdittiin joulukirkkoon.

Kirkkoon lähtivät kaikki kynnelle kykenevät. Hevonen valjastettiin ja kulkusten sekä aisakellon soidessa alkoi matka kirkkoa kohti. Matkaa kertyi talvikelissä noin viisi kilometriä jäitä pitkin. Oli mieleenpainuva hetki, kun saavuttiin aikaisin aamulla kynttilöillä valaistuun joulukirkkoon, joka oli täpötäynnä juhliin hiljentyneitä kirkkokansaa.

Lapsen silmin kaikkein jännittävin hetki oli kuitenkin se, kun kotimatka kirkon jälkeen alkoi. Jääl-lä oli kilpailu siitä, kenen hevonen oli parhaassa juoksuvireessä ja pääsi toisista edelle. Kuskit asettuivat tuholle istumaan, että ohjastus onnistui paremmin. Ilo oli melkoinen sillä, joka pääsi toisis-ta edelle. Joskus aamuhämärissä kuski joko vahingossa tai tahallaan kumautti rekensä nurin, jolloin reenperäiset putosivat lumihankeen. Etenkin nuoremmat kuskit huvittelivat tällä tavoin.

Kotiin saavuttua olivat ruoka- ja kahvipöydät katettuna joulukokkeiden kera. Joulupäivänä ei käyty kylää vaan päivä vietettiin hiljaisesti kotona. Tapanina tavattiin sukulaisia ja naapureita. Lapset saivat leikkiä ja olla ulkona toisten lasten kanssa. Nuoriso pääsi tapaninajelulle. Hevonen valjastettiin, par-haat rekiryijyt ja vällyt, mitä talossa oli otettiin käyttöön, kun lähdettiin mielitiettyä ajeluttamaan.

Tällaisia muistoja on jäänyt mieleen oman lapsuuteni jouluista.

Mirja Kinnunen, os. Vartiainen, Siilinjärvi (Vartiaisten Vaiheita III Kaavi Jyrinlahti)

VARTIAISTEN VIESTI

Yhteys sukuumme

ISSN 0787-9792

JULKAISIJA	Vartiaiset ry, HELSINKI
TOIMITUS	Päätoimittaja Arja Melartin E-mail: amelartin@gmail.com Osoite: Iso Roobertinkatu 48 C 36, 00120 Helsinki
OSOITEREKISTERIN HOITO JA TOIMITUKSEN POSTIOSOITE	Toimitussihteeri Martti Vartiainen Osoite: Rajakuja 3 A 5, 02400 Kirkkonummi Puhelin: 050 331 2792 E-mail: martti.suonio@elisanet.fi
TOIMITUSNEUVOSTO	Arja Melartin, Lauri Vartiainen, Kristiina Koskivaara
SEURAN TOIMIHENKILÖT	Esimies, hallituksen puheenjohtaja Lauri Vartiainen Osoite: Hedelmäkuja 8, 02750 Espoo E-mail: lauri.vartiainen@diak.fi
MUUT TOIMIHENKILÖT	valitaan seuraavassa hallituksen kokouksessa
KOTISIVU	http://vartiaiset.nettisivut.fi/
PANKKIYHTEYS	Sampo 800017-60354
Jäsenmaksu- ja osoiteasiat (osoitteenmuutokset) pyydetään lähettämään Martti Vartiaiselle. Tuotetilaukset pyydetään lähettämään mieluiten kirjeellä tai sähköpostilla Kristiina Koskivaaralle. Osoite: Mannerheimintie 43 B 28, 00250 HELSINKI, E-mail: kristiina.koskivaara@gmail.com. Lehteen tuleva aineisto ja muut lehteä koskevat asiat kirjeellä tai sähköpostilla päätoimittajalle.	
ILMOITUSHINNASTO	1/1 sivu 100 €, ½ sivu 50 € ja ¼ sivu 25 €
Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa: maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa	
PAINOPAikka	Multiprint, Vantaa 2009